

K 60. narozeninám Boba Trávníčka

Bob Trávníček ve svém přirozeném biotopu s nezbytnou terénní výbavou (Německo, Bavorské Alpy).
– Foto V. Taraška

V minulém roce oslavil významné životní jubileum Bohumil Trávníček, v botanické obci známý spíše pod akronymem Bob. Velmi stručně by mohl být charakterizován jako taxonom, florista, milovník bagrů a cukrovarů, a hlavně vysokoškolský pedagog, neodmyslitelně spjatý s olomouckou katedrou botaniky, jíž je mimochodem služebně nejstarším pracovníkem.

Navzdory své přezdívce se Bob odborně nevěnuje luštěninám, nýbrž ostružiníkům a pampeliškám. Jako determinátor si ovšem hravě poradí prakticky s celou naší květinou. Jak známo, tajemství jeho úspěchu tkví v laseru, který má zabudovaný kdesi v oku a pomocí nějž je schopen pouhým pohledem stanovovat ploidní stupeň rostlin přímo v terénu. Na nové druhy pro vědu má zase dobře vyvinutý čich a při floristických průzkumech dokáže vyhmátnout kdejaký špek, botanizuje tedy (skoro) všemi smysly. Zcela inovativní je jeho integrativní přístup ke studiu regionální diverzity cévnatých rostlin

a těžebních strojů (tj. bagrů *sensu lato*). Každoročně Bob publikuje několik vědeckých článků, avšak nejvíce se pyšní svou stěžejní prací v Listech cukrovarnických a řepářských.

V akademické obci Bob vyniká především respektem, s nímž přistupuje ke všem živým tvorům, nevyjímaje dokonce ani studenty. Nevysměje se nikomu, kdo jej přijde požádat o pomoc s obtížně determinovatelnou rostlinou, třebaže se z ní nakonec vyklubou kokoška pastuší tobolka. V diskuzi si vždy vyslechne názor oponenta, i kdyby byl sebeblbější. Na druhou stranu Bob nikdy nepřijal postmoderní tezi, že všechny pravdy jsou si rovny. Naopak, hledání odpovědí nejbližších pravdě je pro Boba smyslem dialogu, a dialog stěžejním instrumentem vědeckého poznání.

Bob je stejně tak hanácké patriot jako Panevropán. Sympatie chová zejména ke střeoevropským germánským kmenům, což se mimo jiné projevuje jeho zalíbením v kapele Rammstein. Zároveň se neloučí jinak než hanáckým pozdravem „nazhle“ a je náležitě hrdý na to, že jistá štěrkopískovna poblíž Kojetína byla pasována na nejbohatší botanickou lokalitu České republiky, o což se samozřejmě patřičně přičinil. Jeho „hanáctví“ se odráží i v další Bobově zálibě, jíž jsou cukrovary a vše, co s nimi souvisí. Snad i díky tomu dokáže ve svých světonázorech propojovat zdánlivě nesourodé perspektivy akademiků a námezdníků z řepné kampaně, s nimiž rád ztratí slovo (nejen) u piva.

Dalo by se říci, že vyjma už zmíněných bagrů a cukrovarů, Bob botaniku žije, a to doslova. Myšleno tak, že ji ani neprožívá, ale skutečně ji žije! Vedle nekonečného přiběhu apomiktických skupin, ladoněk, rozrazilů či prstnaticů stále nachází další a další problémy zasluhující pozornost. My mu přejme do dalších let ještě hodně úspěšně vyřešených taxonomických hádanek. A aby zkratka „Trávn.“ doprovázela ještě řadu nových vědeckých jmen.

VOJTĚCH TARAŠKA, ZBYNĚK HRADÍLEK,
MARTIN DUCHOSLAV & MICHAL HRONEŠ